

Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (esimene koda)

26. oktoober 2021 *

Eelotsusetaotlus – Eelotsuse kiirmenetlus – Õigusalane koostöö kriminaalasjades – Euroopa vahistamismäärus – Raamotsus 2002/584/JSK – Artikli 27 lõike 3 punkt g ja lõige 4 – Nõustumistaotlus kriminaalmenetluseks seoses muude süütegudega kui need, mis olid üleandmise aluseks – Artikli 28 lõige 3 – Nõustumistaotlus puudutatud isiku järgnevaks üleandmiseks teisele liikmesriigile – Euroopa Liidu põhiõiguste harta artikkel 47 – Õigus tõhusale kohtulikule kaitsele – Puudutatud isiku õigus sellele, et vahistamismäärust täitev õigusasutus ta ära kuulaks – Kord

Liidetud kohtuasjades C-428/21 PPU ja C-429/21 PPU,

mille ese on ELTL artikli 267 alusel rechtbank Amsterdami (Amsterdami esimese astme kohus, Madalmaad) 14. juuli 2021. aasta otsustega esitatud eelotsusetaotlused, mis saabusid Euroopa Kohtusse 14. juulil 2021, Euroopa vahistamismääruse täitmise menetlustes järgmiste isikute suhtes:

HM (C-428/21 PPU),

TZ (C-429/21 PPU)

menetluses osales:

Openbaar Ministerie,

EUROOPA KOHUS (esimene koda),

koosseisus: Euroopa Kohtu president K. Lenaerts esimese koja presidendi ülesannetes, kohtunikud S. Rodin, N. Jääskinen (ettekandja), J.-C. Bonichot ja M. Safjan,

kohtujurist: A. Rantos,

kohtusekretär: vanemametnik M. Ferreira,

arvestades kirjalikku menetlust ja 8. septembri 2021. aasta kohtuistungil esitatut,

arvestades seisukohti, mille esitasid:

– Openbaar Ministerie, esindajad: C. McGivern ja K. van der Schaft,

* Kohtumenetluse keel: hollandi.

- Madalmaade valitsus, esindajad: K. Bulterman, C. S. Schillemans ja J. Langer,
- Iirimaa, esindaja: M. Lane, keda abistas G. Mullan, *BL*,
- Prantsuse valitsus, esindaja: A. Daniel,
- Ungari valitsus, esindaja: M. Z. Fehér,
- Euroopa Komisjon, esindajad: S. Grünheid, M. Wasmeier ja W. Wils,

olles 14. oktoobri 2021. aasta kohtuistungil ära kuulanud kohtujuristi ettepaneku,

on teinud järgmise

otsuse

- 1 Eelotsusetaotlused puudutavad nõukogu 13. juuni 2002. aasta raamotsuse 2002/584/JSK Euroopa vahistamismääruse ja liikmesriikidevahelise üleandmiskorra kohta (EÜT 2002, L 190, lk 1; ELT eriväljaanne 19/06, lk 34), muudetud nõukogu 26. veebruari 2009. aasta raamotsusega 2009/299/JSK (ELT 2009, L 81, lk 24), (edaspidi „raamotsus 2002/584“) artikli 27 lõike 3 punkti g ja lõike 4 ning artikli 28 lõike 3 ja Euroopa Liidu põhiõiguste harta (edaspidi „harta“) artikli 47 tõlgendamist.
- 2 Taotlused on esitatud Madalmaades kahe sellise Euroopa vahistamismääruse täitmise raames, mille kohtuasjas C-428/21 PPU tegi Ungari õigusasutus kolmanda riigi kodaniku HMi suhtes ja kohtuasjas C-429/21 PPU tegi Belgia õigusasutus Madalmaade kodaniku TZi suhtes pärast seda, kui kumbki neist õigusasutustest oli esitanud nõustumistaotluse, esimene neist raamotsuse 2002/584 artikli 27 lõike 4 alusel ja teine selle raamotsuse artikli 28 lõike 3 alusel.

Õiguslik raamistik

Liidu õigus

- 3 Raamotsuse 2002/584 põhjendused 5, 6 ja 12 on sõnastatud järgmiselt:
 - „(5) Tulenevalt eesmärgist kujundada Euroopa Liit vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajanevaks alaks tuleks kaotada liikmesriikidevaheline väljaandmine ja asendada see õigusasutustevahelise üleandmissüsteemiga. Lisaks sellele võimaldab süüdimõistetute kriminaalkaristuste täitmiseks või kahtlustatavatele süüdistuse esitamiseks uue lihtsustatud üleandmissüsteemi sisseviimine kõrvaldada keerukuse ja võimalikud viivitused, mis on omased praegusele väljaandmiskorrale. Tavapärased koostöösuhted, mis on siiani domineerinud liikmesriikide vahel, tuleks asendada kriminaalasjades tehtud otsuste vaba liikumisega, mis hõlmaks nii kohtuotsuse eelseid kui lõplikke otsuseid vabadusel, turvalisusel ning õigusel rajaneva ala raamistikus.
 - (6) Käesolevas raamotsuses sätestatud Euroopa vahistamismäärus on esimene kindel meede kriminaalõiguse valdkonnas, millega kohaldatakse vastastikuse tunnustamise põhimõtet, mida Euroopa Ülemkogu nimetas õiguslase koostöö nurgakiviks.

[...]

(12) Käesolev raamotsus austab põhiõigusi ja järgib põhimõtteid, mida tunnustatakse [EL] artiklis 6 ja mis on kajastatud [...] hartas, eelkõige selle VI peatükis. [...].“

4 Raamotsuse artiklis 1 „Euroopa vahistamismääruse määratlus ja selle täitmise kohustus“ on sätestatud:

„1. Euroopa vahistamismäärus on liikmesriigi väljaantud kohtuotsus, et teine liikmesriik võtaks tagaotsitava vahi alla ja annaks ta üle kriminaalmenetluse raames kohtu alla andmise või vabadusekaotuse või vabadust piirava julgeolekumeetme täitmiseks.

2. Liikmesriigid täidavad mis tahes Euroopa vahistamismääruse vastastikuse tunnustamise põhimõtte alusel ja vastavalt käesoleva raamotsuse sätetele.

3. Käesolev raamotsus ei mõjuta kohustust austada põhiõigusi ja õiguse üldpõhimõtteid, mis on kirja pandud [EL] artiklis 6.“

5 Raamotsuse artiklites 3, 4 ja 4a on loetletud Euroopa vahistamismääruse täitmata jätmise kohustuslikud (artikkel 3) ja vabatahtlikud (artiklid 4 ja 4a) alused. Raamotsuse artiklis 5 on ette nähtud vahistamismääruse teinud liikmesriigis teatavatel juhtudel antavad tagatised. Raamotsuse 2002/584 artikkel 8 puudutab Euroopa vahistamismääruse sisu ja vormi.

6 Raamotsuse artiklis 11 „Tagaotsitava õigused“ on sätestatud:

„1. Kui tagaotsitav vahistatakse, teatab vahistamismäärust täitev pädev õigusasutus vastavalt oma siseriiklikule õigusele sellele isikule Euroopa vahistamismäärusest ja selle sisust ning ka võimalusest nõustuda enda üleandmisega vahistamismääruse teinud õigusasutusele.

2. Tagaotsitaval, kes on vahistatud Euroopa vahistamismääruse alusel, on õigus õigusnõustaja ja tõlgi abile vastavalt vahistamismäärust täitva liikmesriigi siseriiklikule õigusele.“

7 Raamotsuse artiklis 13 „Üleandmisega nõustumine“ on ette nähtud:

„1. Kui vahistatu väidab, et ta on üleandmisega nõus, peab see nõusolek ja, kui vaja, tema selgesõnaline loobumisotsus õigusest, et tema suhtes kohaldataks artikli 27 lõikes [2] osutatud erikohustuse reeglit, olema antud täitvale õigusasutusele vastavalt vahistamismäärust täitva liikmesriigi siseriiklikule õigusele.

2. Iga liikmesriik peab võtma vajalikke meetmeid selle tagamiseks, et nõusoleku ja, kui vaja, ka lõikes 1 märgitud loobumisotsuse väljaselgitamisel ilmneks selgesti, et asjaomane isik on toiminud vabatahtlikult, olles teadlik kõigist tagajärgedest. Selleks peab tagaotsitaval olema õigus õiguslasele nõustamisele.

3. Lõikes 1 osutatud nõusolek ja loobumisotsus, kui see on asjakohane, tuleb ametlikult dokumenteerida vastavalt vahistamismäärust täitva liikmesriigi siseriiklikus õiguses sätestatud korrale.

[...]“.

8 Raamotsuse artiklis 14 „Tagaotsitava ülekuulamine“ on sätestatud:

„Kui vahistatu ei ole nõus oma üleandmisega nagu see on osutatud artiklis 13, on tal õigus, et vahistamismäärust täitev õigusasutus ta üle kuulaks vastavalt vahistamismäärust täitva liikmesriigi õigusele.“

9 Raamotsuse 2002/584 artikkel 15 on sõnastatud järgmiselt:

„1. Vahistamismäärust täitev õigusasutus teeb käesolevas raamotsuses määratletud aja jooksul ja tingimustel otsuse, kas isik tuleb üle anda.

2. Kui vahistamismäärust täitev õigusasutus leiab, et vahistamismääruse teinud liikmesriigi edastatud teabest ei piisa üleandmisotsuse tegemiseks, küsib ta vajalikku lisateavet, eelkõige seoses artiklitega 3–5 ja artikliga 8, mis tuleb kiiresti saata ning võib selle saamiseks kehtestada tähtaja, võttes arvesse vajadust järgida artiklis 17 kehtestatud tähtaegu.

3. Vahistamismääruse teinud õigusasutus võib alati edastada täitvale õigusasutusele mis tahes vajalikku lisateavet.“

10 Raamotsuse artikli 19 „Isiku ülekuulamine enne otsuse tegemist“ lõikes 2 on sätestatud:

„Tagaotsitav kuulatakse üle vastavalt vahistamismäärust täitva liikmesriigi seadustele ning tingimustel, milles on vahistamismääruse teinud ja vahistamismäärust täitev õigusasutus omavahel kokku leppinud.“

11 Raamotsuse artiklis 27 „Kohtu alla andmise võimalused muude süütegude eest“ on sätestatud:

„1. Iga liikmesriik võib teatada nõukogu peasekretariaadile, et tema suhetes teiste liikmesriikidega, kes on esitanud samasuguse teatise, eeldatakse nõusolekut seoses [isiku] vastutusele võtmise, karistuse määramise või vahistamisega süüteo eest, mis on toime pandud enne üleandmist ja mis on muu süütegu kui see, mille eest ta üle anti, kui vahistamismäärust täitev õigusasutus ei osuta konkreetse juhtumi puhul teisiti oma üleandmisotsuses.

2. Välja arvatud lõigetes 1 ja 3 osutatud juhtudel, ei tohi üleantavat kohtu alla anda, määrata talle karistust või muul viisil võtta talt vabadus süüteo eest, mis on toime pandud enne üleandmist ja mis on muu süütegu kui see, mille eest ta üle anti.

3. Lõiget 2 ei kohaldata järgmistel juhtudel:

[...]

f) isik on üleandmise järgselt sõnaselgelt loobunud erikohustuse reegli kasutamisest seoses konkreetsete süütegudega, mis on toime pandud enne üleandmist. Loobumisotsus esitatakse vahistamismääruse teinud liikmesriigi pädevatele õigusasutustele ning see dokumenteeritakse vastavalt selle riigi siseriiklikule õigusele. Loobumisotsus koostatakse nii, et on selge, et isik on teinud selle vabatahtlikult ning on täielikult teadlik tagajärgedest. Selleks peab isikul olema õigus õigusosalasele nõustamisele;

g) isiku üleandnud täitev õigusasutus annab oma nõusoleku vastavalt lõikele 4.

4. Nõustumistaotlus koos artikli 8 lõikes 1 osutatud teabe ja artikli 8 lõikes 2 osutatud tõlkega esitatakse täitvale õigusasutusele. Nõusolek antakse, kui nõusoleku taotlemise aluseks oleva süüteo suhtes on kohaldatav üleandmine vastavalt käesoleva raamotsuse sätetele. Nõusolekut ei anta artiklis 3 nimetatud alustel ning muudel juhtudel võib keelduda ainult artiklis 4 osutatud alustel. Otsus tehakse hiljemalt 30 päeva jooksul pärast taotluse saamist.

[...]

12 Raamotsuse artiklis 28 „Üleandmine või sellele järgnev väljaandmine“ on sätestatud:

„1. Iga liikmesriik võib teatada nõukogu peasekretariaadile, et tema suhetes teiste liikmesriikidega, kes on esitanud samasuguse teatise, loetakse nõusolek antuks Euroopa vahistamismääruse alusel isiku üleandmiseks liikmesriigile, kes ei ole vahistamismäärust täitev liikmesriik, süüteo eest, mis on toime pandud enne üleandmist, kui vahistamismäärust täitev õigusasutus ei osuta konkreetsel juhul teisiti oma üleandmisotsuses.

2. Igal juhul võib isiku, kes on Euroopa vahistamismääruse alusel üle antud vahistamismääruse teinud liikmesriigile, anda Euroopa vahistamismääruse alusel, mis on tehtud seoses enne üleandmist toime pandud süüteoga, vahistamismäärust täitva liikmesriigi nõusolekuta üle muule liikmesriigile kui vahistamismäärust täitev liikmesriik, järgmistel juhtudel:

[...]

b) kui tagaotsitav nõustub oma üleandmisega Euroopa vahistamismääruse alusel liikmesriigile, kes ei ole vahistamismäärust täitev liikmesriik. Nõusolek esitatakse vahistamismääruse teinud liikmesriigi pädevatele õigusasutustele ning see dokumenteeritakse vastavalt selle riigi siseriiklikule õigusele. See koostatakse nii, et on selge, et asjaomane isik on teinud selle vabatahtlikult ning on täielikult teadlik tagajärgedest. Selleks peab tagaotsitava olema õigus õigusalasele nõustamisele;

c) kui tagaotsitava suhtes ei kohaldata erikohustuse reeglit kooskõlas artikli 27 lõike 3 punktide a, e, f ja g.

3. Vahistamismäärust täitev õigusasutus nõustub üleandmisega teisele liikmesriigile järgmiste eeskirjade kohaselt:

a) nõustumistaotlus koos artikli 8 lõikes 1 osutatud teabe ja artikli 8 lõikes 2 osutatud tõlkega esitatakse vastavalt artiklile 9;

b) nõusolek antakse, kui nõusoleku taotlemise aluseks oleva süüteo suhtes on kohaldatav üleandmine vastavalt käesoleva raamotsuse sätetele;

c) otsus tehakse hiljemalt 30 päeva jooksul pärast taotluse kättesaamist;

d) nõusolekut ei anta artiklis 3 nimetatud alustel ning muudel juhtudel võib keelduda ainult artiklis 4 osutatud alustel.

[...]

Madalmaade õigus

- 13 Raamotsus 2002/584 on Madalmaade õigusesse üle võetud 29. aprilli 2004. aasta Euroopa vahistamismäärust ja liikmesriikidevahelist üleandmiskorda käsitleva Euroopa Liidu Nõukogu raamotsuse rakendamise seadusega (üleandmisseadus) (Wet tot implementatie van het kaderbesluit van de Raad van de Europese Unie betreffende het Europees aanhoudingsbevel en de procedures van overlevering tussen de lidstaten van de Europese Unie (Overleveringswet)) (*Stb.* 2004, nr 195), viimast korda muudetud 17. märtsil 2021 (*Stb.* 2021, nr 155).

Põhikohtuasjad, eelotsuse küsimused ja menetlus Euroopa Kohtus

Kohtuasi C-428/21 PPU

- 14 Eelotsusetaotluse esitanud kohus rechtbank Amsterdam (Amsterdami esimese astme kohus, Madalmaad) andis 25. mail 2020 loa anda kolmanda riigi kodanik HM Ungarile üle, et selles liikmesriigis saaks läbi viia kriminaalmenetluse seoses tegudega, mis kvalifitseeritakse „kriminaaltulu rahapesuks“. HM anti 25. juunil 2020 üle Ungarile, kus ta viibib sellest ajast saati vahi all.
- 15 Ungari õigusasutus saatis eelotsusetaotluse esitanud kohtule 13. aprillil 2021 raamotsuse 2002/584 artikli 27 lõike 3 punkti g ja lõike 4 alusel taotluse saada nõusolek viia HMi suhtes Ungaris läbi kriminaalmenetlus seoses muude kui tema üleandmise aluseks olnud süütegudega, eelkõige seoses muude tegudega, mis kujutavad endast kriminaaltulu rahapesu, mille puudutatud isik oli väidetavalt toime pannud enne kõnealust üleandmist.
- 16 Eelotsusetaotluse esitanud kohus, kes on selles kohtuasjas vahistamismäärust täitev õigusasutus, märgib, et nõustumistaotlus sisaldab raamotsuse 2002/584 artikli 8 lõikes 1 ette nähtud teavet ning ühe Ungari õigusasutuse poolt HMi ülekuulamise protokoll. Sellel ülekuulamisel avaldas HM, keda abistas advokaat, et ta ei soovi erikohustuse reegli kohaldamisest vastavalt raamotsuse artikli 27 lõike 3 punktile f loobuda.
- 17 Täheldades, et raamotsus 2002/584 ei sisalda ühtegi eeskirja, mis käsitleks menetlust, mida vahistamismäärust täitev õigusasutus, kellele on esitatud raamotsuse artiklis 27 nimetatud nõustumistaotlus, peab järgima, märgib eelotsusetaotluse esitanud kohus, et õigus olla ära kuulatud kuulub kaitseõiguste hulka, mis on lahutamatult seotud õigusega tõhusale kohtulikule kaitsele.
- 18 Kuna HM on praegu Ungaris vahi all, ei kutsutud teda aga eelotsusetaotluse esitanud kohtule esitatud nõustumistaotluse kohta oma seisukoha väljendama ja teda ei olnud kohal, kui eelotsusetaotluse esitanud kohus taotlust läbi vaatas, ning samuti ei esindanud teda advokaat, kes oli teda abistanud varasemas Euroopa vahistamismääruse täitmist puudutavas menetluses, ega ka mõni teine advokaat.
- 19 Seega tekib eelotsusetaotluse esitanud kohtul küsimus, millises liikmesriigis ja kuidas peab üleantud isik saama kasutada oma õigust olla ära kuulatud, kui vahistamismääruse teinud liikmesriigi õigusasutus esitab vahistamismäärust täitvale õigusasutusele raamotsuse 2002/584 artikli 27 lõike 3 punktis g ja lõikes 4 nimetatud nõustumistaotluse.

20 Selles kontekstis otsustas rechtbank Amsterdam (Amsterdami esimese astme kohus) menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule järgmised eelotsuse küsimused:

- „1. Kas [raamotsuse 2002/584] artikli 27 lõike 3 punkti g ja lõiget 4 koostoimes õigusega tõhusale kohtulikule kaitsele tuleb tõlgendada nii, et
- õigust olla süütegude kogumi laiendamiseks nõusoleku andmise taotluse osas ära kuulatud peab üleantud isik saama teostada vahistamismääruse teinud liikmesriigis, kui selle liikmesriigi õigusasutus kuulab ta ära seoses võimaliku loobumisega erikohustuse reegli kasutamisest vastavalt raamotsuse 2002/584 artikli 27 lõike 3 punktile f, või nii, et
 - õigust olla ära kuulatud peab see isik saama teostada liikmesriigis, kes ta enne üle andis, vahistamismäärust täitva õigusasutuse poolt läbiviidavas menetluses, mis puudutab süütegude kogumi laiendamiseks nõusoleku andmist?
2. Kui üleantud isik peab saama oma õigust olla [raamotsuse 2002/584] artikli 27 lõikes 4 osutatud süütegude kogumi laiendamiseks nõusoleku andmise taotluse asjus ära kuulatud teostada selles liikmesriigis, kes ta enne üle andis, siis kuidas peab see liikmesriik talle seda võimaldama?“

Kohtuasi C-429/21 PPU

- 21 Eelotsusetaotluse esitanud kohus andis 26. jaanuaril 2021 loa anda TZ, kes on Madalmaade kodanik, üle Belgia Kuningriigile kriminaalmenetluse läbiviimiseks Belgias seoses tegudega, mida kvalifitseeritakse „organiseeritud või relvastatud röövimiseks“. TZ antigi sellele liikmesriigile üle ja seal on ta sellest ajast saati vahi all.
- 22 Belgia õigusasutus saatis 3. mail 2021 eelotsusetaotluse esitanud kohtule nõustumistaotluse TZi järgnevat üleandmiseks Saksamaa Liitvabariigile raamotsuse 2002/584 artikli 28 lõike 3 alusel, et võimaldada viia läbi kriminaalmenetlus seoses muude süütegudega, nimelt organiseeritud või relvastatud röövimised, mis pandi toime 2020. aastal. Nõustumistaotlus sisaldab raamotsuse artikli 8 lõikes 1 osutatud teavet ja sama artikli lõikes 2 osutatud tõlget.
- 23 Eelotsusetaotluse esitanud kohus märgib käesolevas kohtuasjas vahistamismäärust täitva õigusasutusena, et TZ on praegu Belgias vahi all. Teda ei kutsutud ning ta ei olnud kohal, kui eelotsusetaotluse esitanud kohus Belgia õigusasutuse taotlust läbi vaatas.
- 24 Seega tekib eelotsusetaotluse esitanud kohtul sisuliselt sama küsimus, millele on osutatud käesoleva kohtuotsuse punktis 19, mis puudutab üleantud isiku õigust olla raamotsuse 2002/584 artikli 28 lõike 3 alusel esitatud nõustumistaotluse raames ära kuulatud.
- 25 Sellega seoses otsustas rechtbank Amsterdam (Amsterdami esimese astme kohus) menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule järgmised eelotsuse küsimused:
- „1. Kas [raamotsuse 2002/584] artikli 28 lõiget 3 koosmõjus õigusega tõhusale kohtulikule kaitsele tuleb tõlgendada nii, et
- õigust olla raamotsuse 2002/584 artikli 28 lõike 3 alusel esitatud järgnevat üleandmist puudutava nõustumistaotluse osas ära kuulatud peab vahistamismääruse teinud

liikmesriigile üle antud isik, kelle suhtes on kolmas liikmesriik teinud Euroopa vahistamismääruse seoses enne tema esimest üleandmist toime pandud tegudega, saama teostada esimese vahistamismääruse teinud liikmesriigis, selle liikmesriigi õigusasutuse läbiviidavas menetluses, mis puudutab tema suhtes kolmanda liikmesriigi tehtud Euroopa vahistamismääruse täitmist, või nii, et

- õigust olla ära kuulatud peab see isik saama teostada liikmesriigis, kes ta enne üle andis, ja vahistamismäärust täitva õigusasutuse poolt läbiviidavas menetluses, mis puudutab järgnevas üleandmiseks nõusoleku andmist?

2. Kui üleantud isik peab oma õigust olla [raamotsuse 2002/584] artikli 28 lõikes 3 osutatud järgnevat üleandmist puudutava nõustumistaotluse kohta ära kuulatud saama teostada selles liikmesriigis, kes ta enne üle andis, siis mil viisil peab see liikmesriik talle seda võimaldama?“

26 Euroopa Kohtu presidendi 30. juuli 2021. aasta määrusega liideti kohtuasjad C-428/21 PPU ja C-429/21 PPU.

Eelotsuse kiirmenetlus

27 Eelotsusetaotlused esitanud kohus palus lahendada käesolevad eelotsusetaotlused Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artiklis 23a ja Euroopa Kohtu kodukorra artiklis 107 sätestatud kiirmenetluses.

28 Eelotsusetaotlused esitanud kohus põhjendab oma taotlust sellega, et eelotsuse küsimused puudutavad EL toimimise lepingu kolmanda osa V jaotises nimetatud valdkonda ning et HMilt ja TZilt on praegu võetud vabadus.

29 Mis puudutab esiteks HMi olukorda, siis märgib eelotsusetaotlused esitanud kohus, et Euroopa Kohtu vastus eelotsuse küsimustele mõjutab otseselt ja otsustavalt asjaomase isiku Ungaris vahi all pidamise kestust, kuna süütegude kogumi laiendamiseks raamotsuse 2002/584 artikli 27 lõike 3 punkti g ja lõike 4 alusel esitatud nõustumistaotluse rahuldamata jätmise korral ei või vahistamismääruse teinud liikmesriigi pädev asutus teda selles taotluses nimetatud tegudega seoses vahistada.

30 Mis puudutab teiseks TZi olukorda, siis rõhutab eelotsusetaotlused esitanud kohus asjaolu, et nimetatud isikult on võetud vabadus seni, kuni see kohus teeb otsuse järgnevat Saksamaa õigusasutusele üleandmist puudutava nõustumistaotluse kohta, et täita selle asutuse tehtud Euroopa vahistamismäärus.

31 Seoses sellega tuleb esimesena märkida, et käesolevad eelotsusetaotlused puudutavad raamotsuse 2002/584 tõlgendamist, mis kuulub EL toimimise lepingu kolmanda osa V jaotisega reguleeritud valdkonda, mis puudutab vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajanevat ala. Eelotsusetaotlused võib seega lahendada Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artiklis 23a ja Euroopa Kohtu kodukorra artiklis 107 ette nähtud eelotsuse kiirmenetluses.

32 Mis teisena puudutab kiireloomulisuse kriteeriumi, siis Euroopa Kohtu väljakujunenud praktika kohaselt tuleb arvesse võtta asjaolu, et põhikohtuasjas kõnesolevalt isikult on võetud vabadus ja tema vahi all pidamine sõltub põhikohtuasjas käsitletava vaidluse lahendusest (vt eelkõige 28. novembri 2019. aasta kohtuotsus Spetsializirana prokuratura, C-653/19 PPU, EU:C:2019:1024, punkt 22 ja seal viidatud kohtupraktika).

- 33 Käesoleval juhul on HMilt ja TZilt praegu ühelt poolt võetud vabadus. Nimelt, nagu nähtub käesoleva kohtuotsuse punktides 18 ja 23, peetakse HMi ja TZi vahi all vastavalt Ungaris ja Belgias pärast seda, kui nad neile liikmesriikidele nende tehtud Euroopa vahistamismääruste alusel üle anti. Teiselt poolt, võttes arvesse, et eelotsusetaotlused esitanud kohtu küsimused puudutavad küsimust, kas on vaja puudutatud isik ära kuulata seoses selliste põhjuste olemasoluga, mis võivad õigustada vahistamismäärust täitva liikmesriigi õigusasutuse keeldumist anda nõusolek nende süütegude kogumi laiendamiseks, mis esialgu õigustasid selle isiku üleandmist, või järgnevaks üleandmiseks teisele liikmesriigile, võib Euroopa Kohtu otsus vahetult mõjutada HMi ja TZi vahi all pidamist.
- 34 Neil asjaoludel otsustas Euroopa Kohtu esimene koda 29. juulil 2021 ettekandja-kohtuniku ettepanekul ja pärast kohtujuristi ärakuulamist rahuldada eelotsusetaotlused esitanud kohtu taotluse lahendada käesolevad eelotsusetaotlused kiirmenetluses.

Eelotsuse küsimuste analüüs

- 35 Mõlemas liidetud kohtuasjas esitatud kahe küsimusega, mida tuleb analüüsida koos, palub eelotsusetaotlused esitanud kohus sisuliselt selgitada, kas raamotsuse 2002/584 artikli 27 lõike 3 punkti g ja lõiget 4 ning artikli 28 lõiget 3 koostoimes harta artikliga 47 tagatud õigusega tõhusale kohtulikule kaitsele tuleb tõlgendada nii, et vahistamismääruse teinud õigusasutusele Euroopa vahistamismääruse täitmisel üle antud isikul on õigus olla vahistamismäärust täitva õigusasutuse poolt ära kuulatud, kui see asutus on saanud vahistamismääruse teinud õigusasutuselt nimetatud raamotsuse sätete kohase nõustumistaotluse, ja kui see on nii, siis kuidas realiseerub puudutatud isiku õigus olla ära kuulatud.
- 36 Sellele küsimusele vastamiseks tuleb kõigepealt meenutada raamotsusega 2002/584 kehtestatud süsteemi õiguslikke aluseid, nagu need nähtuvad raamotsusest ja Euroopa Kohtu praktikast.
- 37 Kõigepealt on oluline rõhutada, et nii liikmesriikide vastastikuse usalduse põhimõte kui ka vastastikuse tunnustamise põhimõte, mis ise tugineb liikmesriikidevahelisele vastastikusele usaldusele, on liidu õiguses määrava tähtsusega, kuna need võimaldavad luua ja säilitada sisepiirideta ala. Vastastikuse usalduse põhimõtte kohaselt on iga liikmesriik kohustatud vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala osas eeldama – välja arvatud juhul, kui esineb erandlikke asjaolusid –, et kõik ülejäänud liikmesriigid järgivad liidu õigust ja eriti liidu õiguses tunnustatud põhiõigusi (17. detsembri 2020. aasta kohtuotsus Openbaar Ministerie (vahistamismääruse teinud õigusasutuse sõltumatus), C-354/20 PPU ja C-412/20 PPU, EU:C:2020:1033, punkt 35 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 38 Selles kontekstis on raamotsus 2002/584, mis viib sisse kuritegude toimepanemises süüdi mõistetute või kahtlustatavate üleandmise lihtsustatud ja tõhusa süsteemi, on mõeldud hõlbustama ja kiirendama õigusalast koostööd, et aidata saavutada eesmärki kujundada liit vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajanevaks alaks, põhinedes suurel usaldusel, mis peab liikmesriikide vahel olema (29. aprilli 2021. aasta kohtuotsus X (Euroopa vahistamismäärus – *ne bis in idem*), C-665/20 PPU, EU:C:2021:339, punktid 37 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 39 Raamotsuse 2002/584 artikli 1 lõigetest 1 ja 2 koostoimes raamotsuse põhjendusega 5 nähtub, et raamotsuse 2002/584 eesmärk on asendada 13. detsembril 1957. aastal Pariisis allkirjastatud väljaandmise Euroopa konventsioonile rajatud mitmepoolne väljaandmissüsteem vastastikuse tunnustamise põhimõttel rajaneva õigusasutustevahelise üleandmissüsteemiga süüdimõistetute

kriminaalkaristuste täitmiseks või kahtlustatavate suhtes kriminaalmenetluse läbiviimiseks (vt eelkõige 11. märtsi 2020. aasta kohtuotsus SF (Euroopa vahistamismäärus – vahistamismäärust täitvasse riiki tagasitoomise tagatis), C-314/18, EU:C:2020:191, punkt 37 ja seal viidatud kohtupraktika).

- 40 See põhimõte, mis raamotsuse 2002/584 põhjenduse 6 kohaselt kujutab endast kriminaalasjades tehtava õigusalse koostöö „nurgakivi“, on väljendatud raamotsuse artikli 1 lõikes 2, mille kohaselt on liikmesriigid põhimõtteliselt kohustatud Euroopa vahistamismääruse täitma vastastikuse tunnustamise põhimõtte alusel ja vastavalt selle raamotsuse sätetele (29. aprilli 2021. aasta kohtuotsus X (Euroopa vahistamismäärus – *ne bis in idem*), C-665/20 PPU, EU:C:2021:339, punkt 38 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 41 Eeltoodust nähtub, et vahistamismäärust täitvad õigusasutused võivad põhimõtteliselt keelduda sellise vahistamismääruse täitmisest vaid ammendavalt loetletud alustel, mis on raamotsuses 2002/584 ette nähtud. Kuivõrd üldreeglik on niisiis Euroopa vahistamismääruse täitmine, tuleb täitmisest keeldumist seega käsitada erandina, mida tuleb tõlgendada kitsalt (29. aprilli 2021. aasta kohtuotsus X (Euroopa vahistamismäärus – *ne bis in idem*), C-665/20 PPU, EU:C:2021:339, punkt 39 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 42 Mis konkreetsemalt puudutab eelotsusetaotlustes viidatud raamotsuse 2002/584 artikleid 27 ja 28, siis on Euroopa Kohus juba otsustanud, et kuigi need sätted annavad liikmesriikidele Euroopa vahistamismääruse täitmisel teatava konkreetse pädevuse, siis kuivõrd need sätted kehtestavad erandid raamotsuse artikli 1 lõikes 2 sätestatud vastastikuse tunnustamise põhimõttest, ei saa neid tõlgendada viisil, mis nõrgendaks raamotsuse eesmärki, mis seisneb liikmesriikide õigusasutuste vahelise üleandmise hõlbustamises ja kiirendamises, nende vahel valitsevat vastastikust usaldust silmas pidades (24. septembri 2020. aasta kohtuotsus Generalbundesanwalt beim Bundesgerichtshof (erikohustuse reegel), C-195/20 PPU, EU:C:2020:749, punkt 35 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 43 Lõpuks rõhutas Euroopa Kohus, et raamotsust 2002/584 koostoimes harta sätetega ei saa tõlgendada nii, et sellega seatakse kahtluse alla liikmesriikidevahelise õigusalse koostöö süsteemi tõhusus, mille üheks peamiseks elemendiks on Euroopa vahistamismäärus niisugusena, nagu liidu seadusandja on selle ette näinud (vt selle kohta 29. aprilli 2021. aasta kohtuotsus X (Euroopa vahistamismäärus – *ne bis in idem*), C-665/20 PPU, EU:C:2021:339, punkt 58 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 44 Nii on Euroopa Kohus otsustanud, et eelkõige selleks, et tagada Euroopa vahistamismääruse toimimine, peab ELL artikli 4 lõike 3 esimeses lõigus sätestatud lojaalse koostöö kohustus leidma rakendust vahistamismäärust täitvate õigusasutuste ja vahistamismääruse teinud õigusasutuste vahelises dialoogis. Seega, kooskõlas lojaalse koostöö põhimõttega abistavad liit ja liikmesriigid täielikus vastastikus austuses üksteist aluslepingutest tulenevate ülesannete täitmisel (vt selle kohta 25. juuli 2018. aasta kohtuotsus Generalstaatsanwaltschaft (kinnipidamistingimused Ungaris), C-220/18 PPU, EU:C:2018:589, punktid 104 ja 109 ning seal viidatud kohtupraktika).
- 45 Neid asjaolusid arvestades tuleb esiteks kindlaks teha, kas vahistamismääruse teinud õigusasutusele Euroopa vahistamismääruse alusel üle antud isik tuleb ära kuulata, nagu leiab eelotsusetaotlused esitanud kohus, kui see asutus on raamotsuse 2002/584 artikli 27 lõike 3 punkti g ja lõike 4 või artikli 28 lõike 3 alusel esitanud vahistamismäärust täitvale õigusasutusele nõustumistaotluse, olgu see siis kriminaalmenetluseks seoses muude süütegudega kui need, mis olid üleandmise aluseks, või selle isiku järgneva üleandmiseks teisele liikmesriigile.

- 46 Sellega seoses tuleb märkida, et raamotsuse 2002/584 artiklis 14 on ette nähtud, et igal vahistatul, kes ei nõustu enda üleandmisega, on õigus olla ära kuulatud ning raamotsuse artikkel 19 näeb ette normid konkreetselt sellise ärakuulamise kohta. Seevastu ei sisalda see raamotsus ühtegi erinormi, mis käsitleks üleantud isiku õigust olla ära kuulatud ühe või teise eelmises punktis nimetatud nõustumistaotluse kontekstis.
- 47 Raamotsuse 2002/584 artikli 1 lõikest 3 koostoimes raamotsuse põhjendusega 12 tuleneb aga, et raamotsus austab põhiõigusi ja järgib põhimõtteid, mida tunnustatakse ELL artiklis 6 ja mis on kajastatud hartas, eelkõige selle VI peatükis. Harta selles peatükis asuv artikkel 47 näeb ette õiguse tõhusale õiguskaitsevahendile.
- 48 Kuna õigus olla ära kuulatud on osa kaitseõigustest, mis on omased tõhusa kohtuliku kaitse õigusele (vt selle kohta 15. juuli 2021. aasta kohtuotsus komisjon vs. Poola (kohtunike distsiplinaarkord), C-791/19, EU:C:2021:596, punktid 203 ja 205 ning seal viidatud kohtupraktika), ei saa asjaolust, et raamotsuses 2002/584 ei ole sõnaselgelt tunnustatud puudutatud isiku õigust olla ära kuulatud raamotsuse artikli 27 lõike 3 punkti g ja lõike 4 või raamotsuse artikli 28 lõike 3 alusel esitatud nõustumistaotluse kontekstis, mingil juhul järeldada, et sellel isikul sellistel asjaoludel seda põhiõigust ei oleks.
- 49 Nagu Euroopa Kohus on juba märkinud, on raamotsuse 2002/584 artikli 27 lõikes 4 ette nähtud nõusoleku andmise otsus erinev Euroopa vahistamismääruse täitmist käsitlevast otsusest ja see tekitab puudutatud isikule viimati nimetatud otsusest erinevaid tagajärgi (24. novembri 2020. aasta kohtuotsus Openbaar Ministerie (dokumentide võltsimine), C-510/19, EU:C:2020:953, punkt 60). Sama peab kehtima ka raamotsuse artikli 28 lõikes 3 ette nähtud nõusoleku tagajärgede suhtes, mis puudutavad asjaomase isiku hilisemat üleandmist teisele liikmesriigile.
- 50 Sellega seoses tuleb ühelt poolt märkida, et nende sätete kohaselt antakse vahistamismäärust täitva õigusasutuse nõusolek juhul, kui nõustumistaotluse aluseks oleva süüteo suhtes on kohaldatav üleandmine vastavalt nimetatud raamotsuse sätetele. Lisaks sellele keeldutakse nõusoleku andmisest samadel täitmata jätmise kohustuslikel või vabatahtlikel alustel, nagu on ette nähtud nimetatud raamotsuse artiklites 3 ja 4 (vt selle kohta 24. novembri 2020. aasta kohtuotsus Openbaar Ministerie (dokumentide võltsimine), C-510/19, EU:C:2020:953, punkt 61).
- 51 Teiselt poolt juhul, kui ajal, mil vahistamismäärust täitval õigusasutusel palutakse anda nõusolek raamotsuse 2002/584 artikli 27 lõike 4 või artikli 28 lõike 3 alusel, on puudutatud isik vahistamismääruse teinud õigusasutusele juba Euroopa vahistamismääruse alusel üle antud, võib nõusoleku andmise otsus, nagu ka Euroopa vahistamismääruse täitmist puudutav otsus, siiski kahjustada selle isiku õigust vabadusele (vt selle kohta 24. novembri 2020. aasta kohtuotsus Openbaar Ministerie (dokumentide võltsimine), C-510/19, EU:C:2020:953, punkt 62). Nimelt on nõusoleku andmise otsuse tagajärg eelkõige see, et nimetatud isiku suhtes võib läbi viia kriminaalmenetluse, mõista ta süüdi või võtta temalt vabaduse selle eest, et ta pani toime muu süüteo kui see, mida puudutas Euroopa vahistamismäärus, mille täitmise raames ta sai tugineda oma põhiõigustele, sealhulgas õigusele olla ära kuulatud.
- 52 Seega, kuna puudutatud isiku suhtes kohaldatav meede võib teda kahjustada, tuleb asuda seisukohale, et tal peab olema õigus olla ära kuulatud, kui vahistamismääruse teinud liikmesriigi õigusasutus on esitanud nõustumistaotluse raamotsuse 2002/584 artikli 27 lõike 4 või artikli 28 lõike 3 alusel.

- 53 Seetõttu tuleb teiseks kindlaks teha, millise asutuse ees saab puudutatud isik tugineda oma õigusele olla ära kuulatud, kui selline nõustumistaotlus esitatakse.
- 54 Isegi kui raamotsuse 2002/584 artikli 27 lõike 3 punkti f ja artikli 28 lõike 2 punkti b kohaselt on vahistamismääruse teinud õigusasutus kohustatud puudutatud isiku ära kuulama, et saada selle isiku võimalik nõusolek loobuda raamotsuse artikli 27 lõikes 2 ette nähtud erikohustuse reegli kohaldamisest või tema nõusolek järgnevatks üleandmiseks teisele liikmesriigile raamotsuse artikli 28 lõike 2 alusel, peab vahistamismäärust täitev õigusasutus siiski andma selliseks kriminaalmenetluse eseme laiendamiseks või järgnevatks üleandmiseks raamotsuse artikli 27 lõike 4 ja artikli 28 lõike 3 punkti d alusel oma nõusoleku.
- 55 Viimati nimetatud asutus peab eelkõige raamotsuse 2002/584 artiklites 3 ja 4 ette nähtud täitmata jätmise kohustuslikke või vabatahtlikke aluseid arvestades hindama, kas võib lubada kriminaalmenetluse eseme võimalikku laiendamist muudele süütegudele või järgnevat üleandmist teisele liikmesriigile.
- 56 Sellest tuleneb, et kui vahistamismääruse teinud liikmesriigi õigusasutus on raamotsuse 2002/584 artikli 27 lõike 4 või artikli 28 lõike 3 alusel esitanud nõustumistaotluse, peab üleantud isiku ära kuulama vahistamismäärust täitev õigusasutus.
- 57 Järelikult tuleb kolmandaks ja viimaseks kindlaks määrata selle õiguse kasutamise kord, nagu see tuleneb liidu õigusest.
- 58 Nagu Euroopa Kohtu istungil rõhutati, tuleb tagada, et see kord oleks sobiv nii raamotsuse 2002/584 eesmärgi saavutamise tagamiseks, milleks on eelkõige hõlbustada ja kiirendada üleandmist liikmesriikide õigusasutuste vahel, nagu nähtub käesoleva kohtuotsuse punktist 42, kui ka üleantud isiku põhiõiguste austamine.
- 59 Raamotsus 2002/584 ei sisalda aga ühtegi sätet, mis käsitleks konkreetselt seda korda.
- 60 Liikmesriikidel on raamotsuse 2002/584 rakendamisel vastavalt oma menetlusautonoomiale õigus kehtestada selles osas norme, mis võivad liikmesriigiti erineda. Liikmesriigid peavad siiski tagama, et ei kahjustataks sellest raamotsusest tulenevaid nõudeid, eelkõige seoses raamotsuse aluseks oleva kohtuliku kaitsega, mis on tagatud harta artikliga 47 (vt analoogia alusel 10. märtsi 2021. aasta kohtuotsus PI, C-648/20 PPU, EU:C:2021:187, punkt 58).
- 61 Lisaks, nagu kohtujurist oma ettepaneku punktis 53 sisuliselt märkis, võib siis, kui liidu õiguses pole ette nähtud erinorme, määrata puudutatud isiku õiguse olla vahistamismääruse teinud liikmesriigi õigusasutuse nõustumistaotluse raames ära kuulatud teostamise korra kindlaks vahistamismääruse teinud ja vahistamismäärust täitva õigusasutuse ühisel kokkuleppel, järgides menetlusautonoomia põhimõtet.
- 62 Nagu nähtub Euroopa Kohtu praktikast, tagab õigus olla ära kuulatud, mis on osa õigusest tõhusale kohtulikule kaitsele, igapäevase võimaluse teha tegelikult ja tõhusalt teatavaks oma seisukoht kõnealusel menetlusel (vt selle kohta 15. juuli 2021. aasta otsus kohtuasjas komisjon vs. Poola (kohtunike distsiplinaarkord), C-791/19, EU:C:2021:596, punkt 205 ja seal viidatud kohtupraktika).

- 63 Kui vahistamismääruse teinud liikmesriigi õigusasutus on raamotsuse 2002/584 artikli 27 lõike 4 või artikli 28 lõike 3 alusel esitanud nõustumistaotluse, siis eeldab harta artikli 47 teises lõigus ette nähtud võimalus esitada oma seisukoht tegelikult ja tõhusalt – vaatamata sellele, et see ei hõlma puudutatud isiku õigust ilmuda isiklikult vahistamismäärust täitva õigusasutuse ette, kui see asutus kavatses vahistamismäärust täitvale õigusasutusele nõusoleku anda – siiski, et sellel isikul on tegelikult võimalik esitada vahistamismäärust täitvale õigusasutusele selle nõustumistaotlusega seoses kõik oma seisukohad ja vastuväited.
- 64 Harta artikli 47 teise lõigu tõlgendamisel tuleb harta artikli 52 lõike 3 kohaselt arvesse võtta Euroopa Inimõiguste Kohtu praktikat, mis käsitleb Roomas 4. novembril 1950 allkirjastatud Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni artiklit 6.
- 65 Sellest kohtupraktikast nähtub aga, et nimetatud konventsiooni artikli 6 lõiget 1 ei kohaldata väljaandmismenetlustele, mille hulka kuulub muu hulgas Euroopa vahistamismääruse täitmise menetlus, kuna need menetlused ei too kaasa kaebaja tsiviilõiguste ja -kohustuste vaidlustamist ega puuduta kriminaalsüüdistuse põhjendatust (vt selle kohta EIK 7. oktoobri 2008. aasta otsus *Monedero Angora vs. Hispaania*, CE:ECHR:2008:1007DEC004113805, punkt 2, ja 4. septembri 2014. aasta kohtuotsus *Trabelsi vs. Belgia*, CE:ECHR:2014:0904JUD000014010, punkt 160 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 66 Sellega seoses tuleb ka meenutada, et vahistamismäärust täitva õigusasutuse otsus anda oma nõusolek vahistamismääruse teinud õigusasutuse nõustumistaotlusele, mis on esitatud raamotsuse 2002/584 artikli 27 lõike 4 või artikli 28 lõike 3 alusel, tuleb teha hiljemalt 30 päeva pärast selle taotluse saamist. Seega tuleb tagada, et puudutatud isik kuulataks tegelikult ja tõhusalt ära, nagu nähtub käesoleva kohtuotsuse punktist 62, seadmata siiski kahtluse alla raamotsuse 2002/584 aluseks olevat loogikat või ka raamotsuse eesmärke, milleks on üleandmismenetluste kiirendamine (vt analoogia alusel 30. mai 2013. aasta kohtuotsus *F*, C-168/13 PPU, EU:C:2013:358, punkt 73).
- 67 Neil asjaoludel ja võttes arvesse raamotsuse 2002/584 aluseks olevat kiire menetlemise nõuet, võib õigust olla vahistamismäärust täitva õigusasutuse poolt ära kuulatud konkreetselt kasutada vahistamismääruse teinud liikmesriigis, kus üleantud isik viibib, ilma vahistamismäärust täitva õigusasutuse otsese osalemiseta.
- 68 Seega ei takista miski kasutada eelotsusetaotlused esitanud kohtu pakutud lahendust, mille kohaselt esitab puudutatud isik vahistamismääruse teinud õigusasutusele oma seisukoha seoses võimaliku kriminaalmenetluse eseme laiendamisega muudele süütegudele kui need, mis õigustasid tema üleandmist, või seoses tema järgneva üleandmisega teisele liikmesriigile, näiteks juhul, kui see asutus kuulab teda ära võimaluse osas loobuda erikohustuse reegli kohaldamisest vastavalt raamotsuse 2002/584 artikli 27 lõike 3 punktile f või sellise Euroopa vahistamismääruse täitmise menetluses, mille mõni teine liikmesriik on esitanud seoses tegudega, mis on toime pandud enne seda, kui ta vahistamismääruse teinud liikmesriigile üle anti. Kui see seisukoht on protokollis kantud ja vahistamismääruse teinud õigusasutus on selle seejärel edastanud vahistamismäärust täitvale õigusasutusele, tuleb vahistamismäärust täitval õigusasutusel seda üldjuhul käsitada nii, et vahistamismääruse teinud õigusasutus on selle seisukoha saanud harta artikli 47 teises lõigus sätestatud nõudeid järgides. Nimelt, nagu nähtub käesoleva kohtuotsuse punktist 37, peavad liikmesriigid vastastikuse usalduse põhimõtte kohaselt eeldama – välja arvatud juhul, kui esineb erandlikke asjaolusid –, et teised liikmesriigid järgivad liidu õigust ja eelkõige liidu õiguses tunnustatud põhiõigusi.

- 69 Lisaks tuleb märkida, et raamotsuse 2002/584 artiklite 27 ja 28 sätted kajastavad vastavalt 13. detsembril 1957 Pariisis allkirjastatud väljaandmise Euroopa konventsiooni artikleid 14 ja 15 (19. septembri 2018. aasta kohtuotsus RO, C-327/18 PPU, EU:C:2018:733, punkt 57). Selle konventsiooni artiklist 14 nähtub aga muu hulgas, et muude süütegudega seoses kriminaalmenetluse läbiviimiseks nõusoleku saamise taotlusele tuleb lisada „protokollitud avaldused, mille väljaantud isik on teinud“.
- 70 Kuna vahistamismäärust täitev õigusasutus peab tagama kaitseõigused, peab ta raamotsuse 2002/584 artikli 27 lõike 4 või artikli 28 lõike 3 alusel esitatud nõustumistaotluse läbi vaatama taotluses sisalduva teabe alusel ja võttes nõuetekohaselt arvesse puudutatud isiku seisukohta.
- 71 Juhul kui vahistamismäärust täitev õigusasutus leiab, et tal ei ole piisavalt teavet, muu hulgas puudutatud isiku seisukoha kohta, et tal oleks võimalik kõiki asjaolusid teades – ja isiku kaitseõigusi täielikult järgides – teha otsus kõnealuse nõustumistaotluse kohta, peab ta analoogia alusel tuginema raamotsuse artikli 15 lõike 2 sätetele, paludes vahistamismääruse teinud õigusasutusel anda talle puudutatud isiku seisukoha kohta viivitamatult lisateavet.
- 72 Vahistamismäärust täitev õigusasutus ja vahistamismääruse teinud õigusasutus peavad siiski tagama, et selline lisateabe taotlus ja sellele vastamine ei kahjustaks raamotsuse 2002/584 eesmärki hõlbustada ja kiirendada üleandmismenetlust ning täpsemalt, et vahistamismäärust täitev õigusasutus saaks nõustumistaotluse kohta otsuse teha, järgides raamotsuse artikli 27 lõikes 4 ja artikli 28 lõike 3 punktis c ette nähtud 30 päevast tähtaega.
- 73 Eelnimetatud kaalutlusi arvestades tuleb esitatud küsimustele vastata, et raamotsuse 2002/584 artikli 27 lõike 3 punkti g ja lõiget 4 ning artikli 28 lõiget 3 koostoimes harta artikliga 47 tagatud õigusega tõhusale kohtulikule kaitsele tuleb tõlgendada nii, et vahistamismääruse teinud õigusasutusel Euroopa vahistamismääruse täitmisel üle antud isikul on õigus olla vahistamismäärust täitva õigusasutuse poolt ära kuulatud, kui see asutus on saanud vahistamismääruse teinud õigusasutuselt nimetatud raamotsuse sätete kohase nõustumistaotluse, ning see ärakuulamine võib toimuda vahistamismääruse teinud liikmesriigis ja sellisel juhul on selle riigi õigusasutusel kohustus tagada, et puudutatud isik kuulataks ilma vahistamismäärust täitva õigusasutuse otsese osalemiseta tegelikult ja tõhusalt ära. Vahistamismäärust täitev õigusasutus peab siiski jälgima, et tema käsutuses oleks piisavalt teavet, muu hulgas puudutatud isiku seisukoha kohta, et ta saaks kõiki asjaolusid teades – ja isiku kaitseõigusi täielikult järgides – teha otsuse raamotsuse 2002/584 artikli 27 lõike 4 või artikli 28 lõike 3 alusel esitatud nõustumistaotluse kohta ja vajaduse korral paluda vahistamismääruse teinud õigusasutusel anda talle viivitamatult lisateavet.

Kohtukulud

- 74 Kuna põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse esitanud kohtus pooleli oleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotuse liikmesriigi kohus. Euroopa Kohtule seisukohtade esitamisega seotud kulusid, välja arvatud poolte kohtukulud, ei hüvitata.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (esimene koda) otsustab:

Nõukogu 13. juuni 2002. aasta raamotsuse 2002/584/JSK Euroopa vahistamismääruse ja liikmesriikidevahelise üleandmiskorra kohta, muudetud nõukogu 26. veebruari 2009. aasta

raamotsusega 2009/299/JSK, artikli 27 lõike 3 punkti g ja lõiget 4 ning artikli 28 lõiget 3 koostoimes Euroopa Liidu põhiõiguste harta artikliga 47 tagatud õigusega tõhusale kohtulikule kaitsele tuleb tõlgendada nii, et vahistamismääruse teinud õigusasutusele Euroopa vahistamismääruse täitmisel üle antud isikul on õigus olla vahistamismäärust täitva õigusasutuse poolt ära kuulatud, kui see asutus on saanud vahistamismääruse teinud õigusasutuselt nimetatud raamotsuse sätete kohase nõustumistaotluse, ning see ärakuulamine võib toimuda vahistamismääruse teinud liikmesriigis ja sellisel juhul on selle riigi õigusasutusel kohustus tagada, et puudutatud isik kuulataks ilma vahistamismäärust täitva õigusasutuse otsese osalemiseta tegelikult ja tõhusalt ära. Vahistamismäärust täitev õigusasutus peab siiski jälgima, et tema käsutuses oleks piisavalt teavet, muu hulgas puudutatud isiku seisukoha kohta, et ta saaks kõiki asjaolusid teades – ja isiku kaitseõigusi täielikult järgides – teha otsuse raamotsuse 2002/584 artikli 27 lõike 4 või artikli 28 lõike 3 alusel esitatud nõustumistaotluse kohta ja vajaduse korral paluda vahistamismääruse teinud õigusasutusel anda talle viivitamatult lisateavet.

Allkirjad